

Toenemende twijfel over Trump's tarievenoorlog

14 april 2025

Donald Trump speelt hoog spel met zijn lawine aan tarieven. Door importgoederen te belasten wil hij bedrijven dwingen in de VS te gaan produceren en daarmee de verloren gegane werkgelegenheid naar het land terug te brengen. Toch rijst er twijfel over de effectiviteit en de schade die het aan de wereldhandel, maar ook aan de Amerikanen zelf kan aanrichten.

Foto: Beurs van Wall Street (EZAZ)

De dolende reus

De VS ziet zichzelf als politie-agent van de wereld en een baken van stabiliteit. Maar met de lawine aan tarieven die het team Trump aan grote delen van de wereld oplegt, lijkt dat baken een knipperlicht te worden. De beurzen raakten vorige week dan ook in paniek waardoor de koersen met dubbele cijfers daalden.

De hoop is dat Trump zijn tarievenbeleid tempert als de beurzen nog verder dalen. Velen achten dit ijdele hoop. *“Het hele begrip tarieven en handelsbeleid is zo’n integraal onderdeel geweest van Donald Trumps psyche, ik zie het niet verlaten worden”*, zei Michael Rosen, chief investment officer bij Angeles Investments [tegen Reuters](#), die ook zei dat een pijnniveau waarbij Trump waarschijnlijk van koers zou veranderen, ver weg is.

“In de afgelopen eeuw was het grootste publieke goed dat de Verenigde Staten de wereld konden bieden een open markt”, zegt politiek professor Gao Jian van de Shanghai International Studies University in een interview met de [Berliner Zeitung](#). *“Als de Verenigde Staten een beleid van handelsbescherming voeren, betekent dit dat ze het wereldwijde vrijhandelssysteem, dat ze zelf runnen, ontkennen. Met andere woorden, de internationale economische orde onder leiding van de Verenigde Staten is volledig ten einde.”*

President Trump wil de vooral naar China overgebrachte Amerikaanse industrieën weer terughalen. Trump: *“We verloren miljoenen banen in de industrie vanwege China. Ze namen onze fabrieken, ze namen ons geld. We kunnen China niet blijven toestaan ons land te verkrachten, en dat is wat ze doen. Het is de grootste diefstal in de geschiedenis van de wereld.”*

Het beleid is kort samengevat: ‘Make America great again’.

“Amerikanen hebben betaald voor vrede en welvaart”

Stephen Miran is de architect van dit tarievenbeleid. Voor hem is dit harde beleid noodzakelijk, *“de lasten moeten beter over de wereld verdeeld worden”*, aldus Miran in een bericht op de [website van het Witte Huis](#). Volgens Miran bieden de Verenigde Staten een veiligheidsparaplu die *“het grootste tijdperk van vrede”*

heeft gecreëerd dat de mensheid ooit heeft gekend. Ten tweede, *“levert de VS met de dollar en schatkistpapieren, reserves die het wereldwijde handels- en financiële systeem mogelijk maken dat het grootste tijdperk van welvaart heeft ondersteund dat de mensheid ooit heeft gekend.”*

Dat de VS met haar dollardominantie haar welvaart ongebreideld door schuldencreatie heeft kunnen vergroten, laat Miran hier gemakshalve achterwege. Het is een wezenskenmerk van de VS, zich de redder van de wereld te wanen.

Zijn lofzang op de rol van de VS en haar dollar gaat nog verder: *“Laat me duidelijk maken dat ik met ‘reservevaluta’ alle internationale functies van de dollar bedoel, privésparen en handel inbegrepen. Ik heb vaak het voorbeeld gebruikt dat wanneer particuliere agenten in twee afzonderlijke buitenlandse landen met elkaar handelen, het meestal in dollars wordt uitgedrukt vanwege de status van Amerika als reserveprovider. Die handel brengt besparingen met zich mee die zijn ondergebracht in dollareffecten, vaak in de schatkist. Als gevolg van dit alles hebben Amerikanen betaald voor vrede en welvaart, niet alleen voor zichzelf, maar ook voor niet-Amerikanen.”*

Als een boemerang

Buiten de directe kring van het team van Donald Trump heerst er veel scepsis en zorg dat het beleid als een boemerang op de VS kan terugslaan. Het instellen van (hoge) importtarieven roept een te verwachten reactie op: ook tarieven op Amerikaanse producten in landen als China en de EU. Het kan zo een zero-sum game worden waarin er alleen maar verliezers zijn. Aan het einde van de keten zullen vooral de consumenten, ook in de Verenigde Staten, hogere prijzen moeten betalen voor hun uit het buitenland geïmporteerde producten.

De VS importeert aanzienlijk meer dan het exporteert: [401 miljard USD](#). Dat kon zij lang volhouden omdat zij dollars kon blijven bijdrukken waarmee die producten werden aangekocht. De VS importeert vooral (in volgorde van omvang) uit Mexico, China, Canada en Duitsland.

De VS exporteert ook, zij het voor 278 miljard USD. De vier grootste kopers van Amerikaanse waren zijn (in volgorde van omvang) Canada, Mexico, China en Nederland. Nederland importeert voor 89 miljard USD en neemt daarmee 4,4%

van de Amerikaanse export voor haar rekening. Mogelijk dat een deel besteed wordt aan de aankoop van LNG-gas en wapens.

Als alle aankopende landen hun importtarieven op Amerikaanse producten met 10% verhogen, zijn de Amerikanen jaarlijks bijna 28 miljard extra voor hun inkoop kwijt. Dat zal de gemiddelde Amerikaan gaan merken.

Geliefd adviseur van Trump, Elon Musk, ziet niets in tarieven

Volgens anonieme berichten aan de [Washington Post](#) zou Elon Musk Trump dringend hebben verzocht om de tarievenoorlog te beëindigen. Musk staat bekend om zijn libertaire kijk op de wereldhandel: de markt moet het maar regelen.

Het zou tot verwijdering tussen Musk en Trump leiden dat weer leidt tot geruchten als zou Trump van Musk af willen. Musk ziet de verkopen van zijn toch al geplaagde Tesla nog verder teruglopen als zijn auto's wereldwijd met forse tarieven worden belast. Ook dat Trump een einde heeft gemaakt aan de verplichte invoering van elektrische auto's, kan bij Musk niet goed zijn gevallen. Zo blijkt dat staatsbelangen en corporate belangen niet altijd samengaan.

In [een bericht op zijn 'X'](#) liet Musk zijn frustratie hierover de vrije loop. Hierin schreef hij over een van de bedenkers van de tarieven Peter Navarro: *“Een PhD in economie aan Harvard is slecht, niet goed. Resulteert in het ego/hersenen >> 1 probleem.”*

Ook [deelde Musk op 'X' een video](#) waarin de overleden conservatieve econoom Milton Friedman de voordelen van vrije handel beschrijft. Volgens Friedman is dit niet alleen essentieel voor een efficiënte productie, maar ook *“voor harmonie en vrede tussen alle mensen in de wereld”*.

Ofschoon al diverse bedrijven hun boeltje hebben gepakt en de oversteek naar de VS hebben gemaakt, zullen grote kapitaal-intensieve bedrijven als chemie, staal, machinebouw, autofabricage wel langere tijd nemen om hun productiecentra te verplaatsen. Immers Donald Trump is tamelijk wispelturig in zijn beleid, iets wat veel bedrijven onzeker maakt.

Of Trump op deze manier de rit kan uitzitten zal de vraag worden. Vier jaar is

kort om voldoende bedrijven naar de VS te lokken, zeker als de man die dat wenst zelf onvoorspelbaar is en door toenemende weerstand wellicht die vier jaar niet eens vol zal maken.